

4. Про стандартизацію: Закон України в редакції від 15.01.2015 № 124-VIII від [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua
5. Про безпечність та якість харчових продуктів: Закон України в редакції від 06.09.2005 р. № 2809-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua
6. Про Положення про Державну інспекцію України з питань захисту прав споживачів: Указ Президента України від 22.02.2012 р. №134/2012
7. Проблемы внедрения системы управления затратами на качество / А.В. Бондарец, Ж.А. Чеснокова, Н.П. Скосырева // Современные проблемы науки и образования. – 2008. - 3. – С. 177-179.
8. Попова Т.Д. Управленческий учет и контроль в системе обеспечения качества продукции. Экономический поиск. По страницам докторских диссертаций / Под ред. В.Ю. Наливайского, С.Р. Левиной. Ростов н/Д: Изд-во РГЭУ “РИНХ”, 2000. – 115с.
9. Управлінський облік витрат на якість продукції: концептуальний підхід, теорія і практика / К.А. Ягмур, В.В. Коваленко, Донецький державний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=19116>
10. Фомина О.В. Учет и анализ затрат в системе обеспечения качества продукции молокоперерабатывающих организаций АПК: дис. канд. экон. наук: 08.00.12 Киев, 2008. – 260 с.

УДК 657

Чудовець В.В., к.е.н., доцент,

Слодз'як Д.В.

Луцький національний технічний університет

ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПРОДУКТИВНІСТЮ В МОЛОЧНОМУ ТВАРИННИЦТВІ

У статті досліджено особливості продуктивності виробництва в тваринництві, його стан та перспективи розвитку на сучасному етапі. Вивчено основні пріоритети щодо розвитку тваринництва, теоретичні та методологічні положень і практичні рекомендації щодо формування обліково-аналітичного забезпечення управління ефективністю виробництва молока в сільськогосподарських підприємствах. Запропоновано удосконалення системи обліку в тваринництві: побудову систему звітних показників на основі взаємозв'язку даних бухгалтерського обліку, внутрішньої та статистичної звітності, формування витрат за місцями їх виникнення, методика обліку витрат з виявленням відхилень фактичних значень від нормативних, бюджетування на підприємстві відповідно до виділених місць виникнення витрат та інше.

Ключові слова: тваринництво, виробництво, молочна продукція, продуктивність, облікове забезпечення, управлінська звітність, статистична звітність, витрати, бюджет.

Chudovets V., Slodzik D.

ACCOUNTING SOFTWARE MANAGEMENT PERFORMANCE IN DAIRY FARMING

Assessment of current status and study ways to increase dairy industry development in Ukraine necessitates the creation of such an information system that provides accurate and rapid flow of information to make timely management decisions leadership to improve the efficiency of production and sales of milk in farms. In these circumstances, management accounting is an important tool for agribusiness management and improve its quality.

The productivity of farm animals - the number and quality of the products that are obtained for a certain period (day, month, year, lifetime) of the animal, or the ability to perform a working cattle operation.

Improved methods of management accounting in dairy farming costs related to classification carried out within this industry. Currently the use of traditional methods of cost accounting and costing of agricultural products does not fully meet the current requirements of the market and does not contribute to the reliability of the calculation. To increase the efficiency of production management in dairy farming should include improving budgeting and cost control, creating a relationship between the performance of internal and statistical reporting, and accounting data.

Analysis of the dairy industry showed an annual decrease in the number of cattle, including cows and therefore total production of milk, which reduces the consumption of milk and dairy population. Condition of livestock is an important indicator of socio-economic system. Its functioning is associated with many sectors of the national economy, influencing it in terms of resource provision and development of the consumer market.

The practice of accounting at the enterprises of dairy cattle does not fully meet modern requirements. To strengthen the accounting recommend: build a system of reporting indicators based on the relationship of accounting, internal and statistical reporting system applied forming costs for their places of origin, to put into practice farm cost accounting method of detection of deviations from actual regulations; budgeting exercise in the company according to the selected cost centers.

Keywords: livestock, produce, dairy products, performance, accounting software, management reporting, statistical reporting, cost budget.

Чудовец В.В., Слодзик Д.В.

УЧЕТНОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ УПРАВЛЕНИЯ ПРОИЗВОДИТЕЛЬНОСТЬЮ В МОЛОЧНОМ ЖИВОТНОВОДСТВЕ

В статье исследованы особенности производительности производства в животноводстве, его состояние и перспективы развития на современном этапе. Изучены основные приоритеты по развитию животноводства, теоретические и

методологические положения и практические рекомендации по формированию учетно-аналитического обеспечения управления эффективностью производства молока в сельскохозяйственных предприятиях. Предложено усовершенствование системы учета в животноводстве: построение системы отчетных показателей на основе взаимосвязи данных бухгалтерского учета, внутренней и статистической отчетности, формирования затрат по местам их возникновения, методике учета затрат с выявлением отклонений фактических значений от нормативных, бюджетирования на предприятии в соответствии с выделенными мест возникновения затрат и прочее.

Ключевые слова: животноводство, производство, молочная продукция, производительность, учетное обеспечение, управленческая отчетность, статистическая отчетность, расходы, бюджет.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Оцінка теперішнього стану та обґрунтування напрямків підвищення розвитку галузі молочного скотарства в Україні зумовлює необхідність створення такої інформаційної системи, яка б забезпечувала надходження достовірної й оперативної інформації для прийняття своєчасних управлінських рішень керівництвом з метою підвищення ефективності виробництва й реалізації молока в сільськогосподарських підприємствах. У цих умовах управлінський облік є важливим інструментом управління агробізнесом і підвищення його якості.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Найбільший вклад у розвиток управління продуктивністю тваринництва внесли такі аграрники, як Безуглий М.Д., О.М. Маслак, М.В. Присяжнюк, П.Т. Саблук, В.І. Ладик та ін. Відповідні проблеми розкриті в їхніх наукових працях. При цьому важливою проблемою є формування належного облікового забезпечення управління продуктивності тваринництва та розробка відповідної системи даних та показників тощо.

Цілі статті. Дослідити особливості продуктивності виробництва в тваринництві, його стан та перспективи розвитку на сучасному етапі. Вивчити основні пріоритети щодо розвитку тваринництва, теоретичні та методологічні положень і практичні рекомендації щодо формування обліково-аналітичного забезпечення управління ефективністю виробництва молока в сільськогосподарських підприємствах.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів.

Продуктивність сільськогосподарських тварин – кількість і якість продукції, яку одержують за певний період (добу, місяць, рік, протягом життя) від тварини, або здатність робочої худоби виконувати певну роботу. Тварин розводять головним чином з метою виробництва продуктів харчування і сировини для переробної промисловості, тому продуктивність сільськогосподарських тварин – основна їх господарсько-корисна властивість. Продуктивність визначається спадковістю, залежить від виду, породи, вікових та інших особливостей і буде високою лише за сприятливих умов годівлі й утримання тварин.

Молочне скотарство - одна із стратегічних галузей тваринництва України, що визначає продовольчу безпеку держави, якість харчування населення та має високий експортний потенціал.

Україна за валовим виробництвом молока в світі в 1990 році входила в п'ятірку найкращих країн, але до 2014 року, значно зменшилось його виробництво.

Одна із причин зменшення виробництва молока в Україні – це зменшення кількості поголів'я великої рогатої худоби. Другим фактором різкого зменшення валового виробництва молока є зменшення сільськогосподарських підприємств більше ніж у 8 разів у зв'язку з їх реформуванням і переходом до ринкових умов господарювання. Найближчим часом повною мірою забезпечити потреби населення в тваринницькій продукції є складним завданням у силу різних причин, у першу чергу через складнощі щодо відновлення поголів'я великої рогатої худоби.

Значне зниження чисельності поголів'я корів, звісно негативно відбивається на об'ємі сировини для молочної промисловості. Для цього потрібно збільшувати поголів'я великої рогатої худоби і підвищувати її продуктивність. Це питання можна вирішувати і за рахунок розведення високопродуктивних молочних порід України. Породи для тваринництва мають вирішальне значення для розвитку сільськогосподарського виробництва. Питання вибору породи завжди залежало від природних зон та економічної ефективності. Є породи, які вимагають постійного селекційного удосконалення на придатність до машинного доїння, оплати корму молочною продукцією та інше. Одночасно, із

введенням промислових технологій у великих тваринницьких комплексах з повною механізацією основних трудомістких процесів виробництво поставило вимоги до порід молочного напрямку продуктивності. Худоба, виведена для таких комплексів повинна відрізнятись міцним здоров'ям, придатністю до машинного доїння на сучасних установках, стійкістю до хвороб [8].

Динаміка поголів'я корів, виробництва та продажу молока підприємствами України за 1990-2014 роки подана на рис. 1.1 [3].

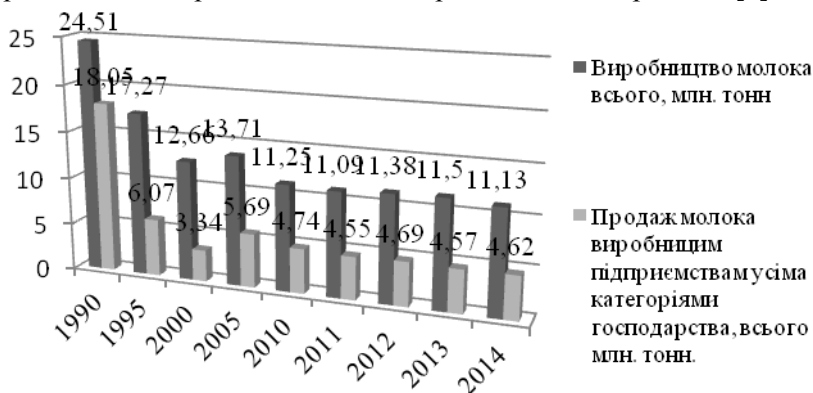

Рис. 1. Динаміка виробництва та продажу молока підприємствами України за 1990-2014 рр.

Сьогодні із-за низької якості молока втрачаються експортні ринки. Потенційні можливості збільшення виробництва молока в господарствах населення повністю вичерпані. Розвиток молочної галузі в цілому стримується її недостатньою доходністю, яка зумовлена низькою купівельною спроможністю населення та посиленням диспаритету цін. Все це зумовило необхідність створення цільової програми, спрямованої на створення відповідних умов розвитку галузі.

Основними пріоритетами щодо розвитку галузі тваринництва є [10]:

- розвиток та створення сільськогосподарських підприємств, покращення технологічних умов виробництва і якості молока та м'яса, в тому числі у фермерських та особистих селянських господарствах;

- нарощування поголів'я сільськогосподарських тварин;
- збільшення обсягів виробництва молока та м'яса за рахунок покращення продуктивності тварин;
- нарощування чисельності поголів'я сільськогосподарських тварин;
- покращення племінних та продуктивних якостей тварин;
- збільшення виробництва молока та м'яса;
- зменшення собівартості продукції тваринництва;
- забезпечення потреби населення в продуктах харчування;
- збільшення продажу молока та м'яса на переробні підприємства;
- здійснення контролю за дотриманням законодавства про племінну справу в тваринництві.

Удосконалення методики управлінського обліку в молочному скотарстві пов'язане з класифікацією витрат, здійснюваних у межах цієї галузі. На даний момент застосування традиційних методів обліку витрат і калькуляції собівартості сільськогосподарської продукції не повною мірою відповідає сучасним вимогам ринку та не сприяє достовірності її розрахунку. Щоб підвищити оперативність управління виробництвом в молочному скотарстві, слід віднести удосконалення системи бюджетування та контролю витрат, створення взаємозв'язку між показниками внутрішньої та статистичної звітності, а також даних бухгалтерського обліку.

На нашу думку, для узгодження та розрахунку показників, що дозволяють аналізувати продуктивність виробництва молока в тваринництві, побудови відповідної управлінської звітності можна використати наступні форми державних статистичних спостережень:

- №50-сг «Основні економічні показники роботи сільськогосподарських підприємств»;
- №24 «Стан тваринництва за 200 _ рік (річна)»;
- №24-сг «Стан тваринництва на «_»_____200_ року (місячна)».

В цих формах зокрема відображається: середньорічне поголів'я великої рогатої худоби, включаючи вибракунаних корів молочного напрямку валового надою молока включають молоко, одержане від корів основного молочного стада, що були на початок звітного року, так і корів, що надійшли до стада протягом року.

Також уключають молоко, отримане від корів, вибракуваних з основного стада і поставлених на відгодівлю, до моменту їх вибраковки. Не відображається за даним кодом молоко, надоєне від корів м'ясного напрямку – воно вважається побічною продукцією та інше.

Важливою складовою продуктивності тваринництва є ефективне управління доходами та витратами, що досягається за рахунок бюджетування. Бюджет являє собою оперативний фінансовий план короткострокового періоду, розроблений до одного року, що відображає витрати і надходження фінансових ресурсів у процесі здійснення конкретних видів господарської діяльності.

Щоб удосконалити організацію обліку в молочному тваринництві слід розмежовувати фактичні і нормативні витрати, відхилення від норм, не тільки в цілому по господарству, а й по структурних підрозділах підприємств тваринництва, а також на цій основі розробити методика калькулювання собівартості молока. Такий підхід дозволить глибше аналізувати діяльність підрозділів через порівняння фактичних і планових показників.

Висновки. Аналіз стану галузі молочного скотарства показав щорічне зменшення поголів'я великої рогатої худоби, в тому числі корів і відповідно валове виробництво молока, що призводить до зменшення споживання молока і молочних продуктів населенням. Стан тваринництва є важливим індикатором розвитку соціально-економічної системи. Його функціонування пов'язане з багатьма галузями національної економіки, які впливають на нього в частині ресурс забезпечення і розвитку споживчого ринку.

Практика обліку на підприємствах молочного скотарства не повною мірою відповідає сучасним вимогам. Для удосконалення системи обліку рекомендуємо: будувати систему звітних показників на основі взаємозв'язку даних бухгалтерського обліку, внутрішньої та статистичної звітності, застосовувати систему формування витрат за місяцями їх виникнення, ввести в практику сільськогосподарських підприємств методика обліку витрат з виявленням відхилень фактичних значень від нормативних; здійснювати бюджетування на підприємстві відповідно до виділених місць виникнення витрат.

1. Безуглий М.Д., Присяжнюк М.В. Сучасний стан реформування аграрно-промислового комплексу України. – К.: Аграр. наука, 2012. – 48 с.
2. Державний комітет статистики України. Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Інфографічний довідник Агробізнесу України день [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bakertilly.ua/ru/news/id570>
4. Кому нужно ваше молоко? Молочная карта мира. // ИА Dairynews.-28.12.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dairynews.ru/dairyfarm/komu-ono-nuzhno-vashemoloko.html>
5. Міністерство аграрної політики та продовольства України Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minagro.gov.ua>
6. Підсумки створення та методологічний аспект перспективи селекції української бурої молочної породи / В. П. Буркат, В. І. Лади́ка, Л. М. Хмельничий [та ін.] / За редакцією І. В. Гузе́ва – К. Аграрна наука, 2015. – С. 17-19.
7. Сус Л.В. Інструментарій державного регулювання галузі тваринництва в Україні / Л. В. Сус // Вісн. Сум. держ. ун-ту. Сер. Економіка. – 2014. – № 2. – С. 54-62.
8. Чудовець В.В., Слодзік Д.В. Проблеми розвитку тваринництва в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [file:///C:/Users/%D0%94%D1%96%D0%B0%D0%BD%D0%B0/Downloads/inek_2015_4_46%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/%D0%94%D1%96%D0%B0%D0%BD%D0%B0/Downloads/inek_2015_4_46%20(1).pdf).

УДК 336(477)

Яценко О.В.

Східноєвропейський університет економіки і менеджменту

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

Проаналізовано сучасний стан та проблеми формування фінансових ресурсів України. Наведено тлумачення сутності поняття фінансова система, грошово-фінансові відносини, бюджетна система, державні фінансові ресурси. Досліджено стан економіки України у до кризовий та після кризовий періоди, охарактеризовано показники внутрішнього валового продукту держави з 2000 року. Наведено середньорічні темпи економічного зростання у до кризовий період та причини погіршення української економіки в період та після фінансової кризи. Визначено місце України у світовій економіці та частку номінального ВВП України у номінальному ВВП висхідних економік. Проведено аналіз інвестиційних процесів в Україні та встановлено їх частку у структурі ВВП і роль у формуванні фінансових ресурсів держави і бізнесу.